

«МІНЯТИ ТРЕБА НЕ ФАКТИ, А ТЕОРІЮ...»

(НЕВИГОЛОШЕНИЙ ВИСТУП ЗАПРОШЕНОГО НА КОНФЕРЕНЦІЮ КОМУНІСТА)

Переконаний, що більшість присутніх на II турі конференції Ужгородської міської партійної організації усвідомлювало, в якому жорстокому політичному, економічному, міжнародному, соціальному і духовному цейтноті ми опинилися.

Однак, очевидно, не всі чітко усвідомлюють, які наслідки можуть наступити в результаті нашої бездії, бездії уряду, Рад, політичних сил тощо. Для вірної оцінки ситуації потрібно зробити мало. Просто піти по Леніну, а саме: „Якщо факти не вкладаються в теорію, то міняти треба не факти, а теорію”.

Іншими словами, мусимо погодитись з оцінками нашого шляху до кращого майбутнього, які нам уже дав цілий світ, та врахувати процеси, які проходять у колишніх братніх східноєвропейських суспільствах. І справа не в тому, що у нас нема іншого виходу, справа в тому, що в нас залишається все менше часу для такого виходу.

Замість цього ми силкуємося жити старими схемами і керуватися догмами початку століття. Це і класова боротьба та роль пролетаріату, і суспільно-економічні формації тощо.

Якщо сьогодні ділити суспільство на складові, то це уже не тільки не схематично-механічний поділ на два класи і „прошарок”, але уже й не соціальні групи по Заславській. І якщо суспільство будь-якої країни поділяють на соціальні групи, то в нас іде процес розмежування, виходячи з політичних орієнтацій, по блоках: на лівих, лівоцентристів, центристів, правоцентристів і правих. Причому в усіх групах є і робітники, і службовці, і військові, і землероби.

Іншими словами, в кожному політичному інституті країни, в середовищі правоохоронних органів та армії, у виробничих структурах, через нерівність і неоднакове соціально-несправедливе положення, йде, як б сказав, і посилюється процес розмежування у вищевказані блоки саме по ідеологічних мотивах.

У цей час ми ведемо розмови про наступ буржуазних елементів та висловлюємо негативну свою позицію щодо приватної власності. І це тоді, коли будь-яке суспільство високорозвинутих країн базується на дрібнобуржуазному прошарку насе-

З вищевказаним пов'язана іще одна догма про суспільно-економічні формації. Мова йде про поділ нами світу на так звані табори: капіталістичний, соціалістичний та країни, що розвиваються. Прикро, але поряд із невизнанням такого (знову механічного) поділу світу всіма поважаними себе науковими школами та їх представниками, йде практичний розвал одного з таборів, соціалістичного.

Світ же різнить країни та їх суспільства, як: прогрес, регрес і застій. Думаю, що для багатьох немає особливих труднощів вписати країни світу у таку схему, а тим більше визначити місце і нашої країни.

Авторитет партії комуністів падає не тільки через позицію та відношення до вищевказаного, дещо історично-філософського. КПРС втрачає не тільки своїх членів, але й учорашніх прихильників по ряду питань сьогодення.

Не можна погодитись й з тим твердженням, що партію залишають гірші комуністи і своєрідний процес очищення приведе до зміцнення її рядів та підніме авторитет. Прикро, але, на мою думку (і не тільки на мою), партію комуністів залишають кращі люди, нерідко принципові та ініціативні, і що найбільше бентежить, – молодь.

Вважаю, що відбувається це через нашу невідому сьогодні від політично-тупикової надії підписати договір, чим тільки розпалюємо міжнародні сепаратистські відносини, що прискорює розвал Союзу.

Накінець, ми не стали на шлях суворої оцінки та засудження дій окремих політичних сил, серед яких і комуністи, щодо подій у Литві та Латвії.

Саме тому нам не довіряють широкі маси населення і рядові комуністи, що ми дійсно прагнемо до гуманного, демократичного соціалізму.

Ми і далі претендуємо на монополю-авангардну роль КПРС замість цивілізованої ролі – партії парламентського типу, чим розпалюємо міжпартійні сутички, далеко не парламентськими методами. Більше того, від цих суперечок буксує і робота парламенту Верховної Ради УРСР і навіть лунають постріли, як у Прибалтиці.

Саме тому і в суспільстві, і в партії необхідно зробити кардинальні кроки вперед.

згадуваних питаннях. Крім того, потрібен гнучкий підхід до питань деполітизації, а вірніше департизації правоохоронних органів, виробництва, учбових закладів і т. д. Тут варто взяти за приклад цивілізований світ. Не можна відмовчуватися і в питаннях відношення до власного майна та соціальної політики партії, зокрема, у місті.

Разом з тим, не варто втручатися прямо в економічні питання міста, а тим більше братись за їх вирішення, це „хліб” спеціалістів і завдання Рад.

Однак необхідно стояти на стороні інтересів населення, для чого мати і відстоювати свого роду позицію в органах влади, тобто Радах.

Думаю, що оцінку дій партії комуністів найоб'єктивніше дасть час. Отже, тут знову по Леніну, що „критерієм істини є практика”.

Тому й прикро, що практика, кінцевий результат багатьох справ, за які бралася „керуюча і направляюча” в минулому, не підтверджує істини, тобто правильність дій партії. Думаю, що вина тут не тільки партії, і тим більше її членів. Вся біда в системі, оплотом якої була партія, і яку критикують сьогодні з усіх боків.

Тому ставити собі за мету, будь-якою ціною реформувати суспільство, з боку комуністів по крайній мірі необ'єктивно. Тому час висуває дилему: або партія прийме активну участь, через самореформацію, у оновленні суспільства, або суспільство, змінюючись насильно, реформує політичні інститути країни, а, отже, і партію.

Іншими словами, не можна успішно вирішувати однічне, не вирішивши цілого.

І хоч моя стаття переобтяжена теоретичними викладеннями, без їх розуміння важко пояснити причину, а тим більше запропонувати вихід із становища, що склалося і в країні, і в суспільстві, і в партії. Саме тому, вважаю, що більш гуманно і справедливо буде „рятувати” не стільки партію (партії), скільки її рядових членів (тобто суб'єктів суспільства), які насамперед є людьми, і життєві проблеми яких стоять значно гостріше ніж партійні.

Отже, давайте змінювати теорію (читай: систему), а не факти у ній.

Ю. КЛЮЧЕВСЬКИЙ,
секретар ЗМДС (ЛКСМУ), депутат Ужгородської